

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра цивільного права № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Legal aspects of the e-commerce /
Правові аспекти електронної комерції»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Legal aspects of the e-commerce / Правові аспекти електронної комерції» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 24 с.

Розробник:
Філатова-Білоус Наталія Юліївна,
кандидат юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права № 1
(протокол № 15 від 17 травня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри цивільного права № 1
(протокол № 11 від 21 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри – Борисова Валентина Іванівна,
кандидат юридичних наук, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	8
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	12
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	12
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	13
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання.....	15
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	16
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	18
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	18

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Legal aspects of the e-commerce / Правові аспекти електронної комерції» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право»	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 3		Рік підготовки: 2021–2022 семестр	Рік підготовки: 2021–2022 семестр
Загальна кількість годин – 120	Рівень освіти – другий (магістерський)		1–2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2–4, самостійної роботи студента – 6–8.			Лекції
	20 год.		6 год.
	Практичні / семінарські заняття		Практичні / семінарські заняття
	20 год.		4 год.
	Самостійна робота		Самостійна робота
		80 год.	110 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових і практичних знань у сфері правового регулювання відносин, що виникають між суб'єктами електронної комерції в процесі укладення і виконання ними договорів.

Завдання:

– формування необхідних сучасному юристу комплексу юридичних компетенцій;

– розвиток навичок і вмінь здійснювати аналіз міжнародних договорів, які регулюють відносини між суб'єктами електронної комерції, і тлумачення їх норми;

– засвоєння основ компаративного аналізу вітчизняного і зарубіжного законодавства, яким регулюються відносини, що виникають між суб'єктами електронної комерції;

– опанування вмінням застосовувати положення вітчизняного законодавства і законодавства зарубіжних країн при вирішенні практичних завдань;

– аналіз і дослідження прикладних проблем, що виникають у сфері електронної комерції.

Пререквізити: «Цивільне право», «Договірне право», «Захист прав споживачів», «Деліктне право».

Кореквізити: «International law of treaties / Право міжнародних договорів».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Визначати поняття «електронна комерція», «послуги інформаційного суспільства» та «електронні довірчі послуги».
РН-2.	Пояснити правила застосування міжнародних актів, якими регулюються відносини у сфері електронної комерції
РН-3.	Відмежовувати учасників електронної комерції і постачальників послуг проміжного характеру
РН-4.	Застосовувати положення міжнародних, європейських та національних правових актів для вирішення спорів, які виникають між суб'єктами електронної комерції.
РН-5.	Класифікувати договори у сфері електронної комерції
РН-6.	Описати підходи до визначення місця електронної форми представлення інформації серед форм правочинів.
РН-7.	Описати підходи до визначення правового статусу електронного підпису в країнах англо-американської та романо-германської правової сім'ї.
РН-8.	Застосовувати знання з договірного права для вирішення спорів, що виникають між суб'єктами електронної комерції
РН-9.	Пояснити особливості відносин, що виникають між користувачами онлайн платформ і оператором онлайн платформи.

PH-10.	Визначати поняття «цифрового контенту» та «цифрових послуг»
PH-11.	Визначати поняття «персональні дані», «великі дані», «база даних» і вміти їх розмежовувати
PH-12.	Пояснювати особливості функціонування технології блокчейн як середовища для укладення договорів і здійснення транзакцій

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК–1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК–2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК–3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК–4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК–5. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово.

ЗК–6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК–7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК–8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК–9. Здатність працювати в міжнародному середовищі.

ЗК–1.1. Здатність вирішувати проблеми інноваційного характеру.

ЗК–1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.

Спеціальних компетентностей:

СК–5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК–6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК–9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК–10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН5. Вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.

ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

ПРН11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Поняття електронної комерції та особливості її правового регулювання.

Електронна комерція як особлива сфера обміну товарами (роботами послугами). Джерела регулювання електронної комерції. Поняття «електронна комерція». Поняття «комерція» у міжнародних договорах. Співвідношення понять «торгівля» і «комерція» у міжнародних актах і в законодавстві України. Поняття «електронні засоби зв'язку» і підходи до його розуміння. Поняття «послуги інформаційного суспільства» та «електронні довірчі послуги». Особливості мережі Інтернет: відсутність географічних кордонів, можливість проходження інформації через сервер, що розташований на території іноземної держави, ускладненість ідентифікації суб'єктів, залежність відносин учасників мережі Інтернет від провайдерів. Вплив особливостей мережі Інтернет на правове регулювання електронної комерції. Міжнародне співробітництво щодо регулювання відносин, які виникають з використанням мережі Інтернет.

Регулювання відносин, що виникають у сфері електронної комерції, міжнародними актами. Типовий закон UNCITRAL «Про електронну

торгівлю» 1996 р. Конвенція ООН про використання електронних повідомлень в міжнародних договорах 2005 р. Регламенти і директиви Європейського Парламенту і Ради ЄС у сфері електронної комерції. Міжнародні принципи регулювання відносин, що виникають з договорів у сфері електронної комерції. Особливості регулювання відносин у сфері електронної комерції національним законодавством. Визначення права, яке підлягає застосуванню у разі виникнення спору між суб'єктами електронної комерції. Визначення юрисдикції судів при вирішенні спорів між суб'єктами електронної комерції.

Правовий статус суб'єктів електронної комерції. Суб'єкти електронної комерції. Поняття «укладач» і «адресат». Співвідношення понять «постачальники послуг», «заснований постачальник послуг», «одержувач послуг», «споживач». Особливості участі в електронній комерції юридичних осіб. Вимоги до постачальників послуг і їх обов'язки у сфері електронної комерції. Правовий статус одержувача послуг і його права у сфері електронної комерції.

Постачальники послуг проміжного характеру: оператори (провайдери) телекомунікацій, оператори послуг платіжної інфраструктури, хостери. Відповідальність операторів, провайдерів і хостерів за розміщення, зберігання і/або передання інформації, наданої суб'єктами електронної комерції.

Модуль 2. Договори у сфері електронної комерції.

Поняття і види договорів у сфері електронної комерції. Особливості укладення договорів у сфері електронної комерції. Поняття та особливості договорів у сфері електронної комерції. Договори, до яких не застосовується законодавство, що регулює відносини у сфері електронної комерції. Види договорів у сфері електронної комерції. Застосування до відносин, що виникають з договорів у сфері електронної комерції, законодавства щодо захисту прав споживачів.

Особливості укладення договорів у сфері електронної комерції. Зміст і форма пропозиції (оферти) укласти договір у сфері електронної комерції. Визначення в оферті умов договору в сфері електронної комерції. Публічна оферта у сфері електронної комерції. Визначення моменту одержання оферти. Вимоги до змісту і форми акцепту. Види форм вираження акцепту при укладенні договорів у сфері електронної комерції. Договори типу «click-wrap» і «browse-wrap». Визначення моменту укладення договору. Теорія доставки. Теорія відправки. Порядок визначення моменту одержання акцепту при укладенні договорів у сфері електронної комерції. Визначення місця укладення договорів у сфері електронної комерції. Особливості вирішення переддоговірних спорів при укладенні договорів у сфері електронної комерції.

Електронна форма представлення інформації. Поняття електронної форми представлення інформації. Місце електронної форми представлення інформації серед форм правочинів. Реквізити форми договорів у сфері електронної комерції. Електронний підпис і його різновиди. Принцип технологічної нейтральності і функціональної еквівалентності. Електронний цифровий підпис: правова природа, процедура створення і особливості використання. Наслідки недотримання формальних вимог при укладенні договорів у сфері електронної комерції.

Модуль 3. Особливості правового регулювання відносин між суб'єктами електронної комерції у різних сферах.

Відносини, що виникають між користувачами і операторами онлайн платформ. Поняття «онлайн платформа», «транзакційна платформа», «відносини типу P2P». Учасники відносин: оператор платформи, постачальник і користувач платформи. Застосування законодавства про захист прав споживачів до відносин, що виникають між користувачами онлайн платформ. Особливості договорів, що укладаються між користувачами платформи, а також між користувачами та оператором онлайн платформи. Відповідальність оператора онлайн платформ перед користувачами платформи. Проблеми кваліфікації оператора онлайн

платформи в якості «надавача посередницьких послуг» в розумінні Директиви 2000/31/ЄС про електронну комерцію.

Договори щодо надання цифрового контенту і цифрових послуг. Поняття «цифровий контент» і «цифрові послуги». Особливості укладення і виконання договорів щодо надання цифрового контенту і цифрових послуг. Значення Директиви Європейського Парламенту і Ради ЄС (EU) 2019/770 про деякі аспекти щодо договорів про надання цифрового контенту і цифрових послуг для регулювання цих відносин. Вимоги щодо відповідності цифрового контенту і цифрових послуг об'єктивним і суб'єктивним вимогам. Наслідки невідповідності цифрового контенту і цифрових послуг об'єктивним і суб'єктивним вимогам. Відповідальність продавця за порушення умови щодо відповідності цифрового контенту і цифрових послуг об'єктивним і суб'єктивним вимогам. Тягар доказування у спорах щодо відповідальності продавця за порушення умови щодо відповідності цифрового контенту і цифрових послуг об'єктивним і суб'єктивним вимогам.

Захист персональних даних інтернет-користувачів. Поняття персональних даних і його співвідношення з правом на повагу до приватного життя. Регламент Європейського Парламенту і Ради ЄС (EU) 2016/679 про захист даних як основне джерело регулювання у сфері захисту персональних даних у сучасності. Суб'єкти відносин у сфері опрацювання персональних даних: суб'єкт даних, контролер даних і оператор даних. Права суб'єктів даних: право на інформацію, право на забуття, право на обмеження опрацювання та ін. Вимоги до діяльності контролера і оператора даних щодо забезпечення захисту персональних даних. Передавання персональних даних. Відповідальність за порушення вимог щодо забезпечення захисту персональних даних.

Блокчейн технології як середовище здійснення транзакцій. Поняття блокчейну та особливості його використання при здійсненні різноманітних транзакцій. Види блокчейну і вплив особливостей різних видів блокчейну на здійснення транзакцій. Поняття «криптовалюта», «токен», «майнінг»,

«вузол» та ІСО. Підходи до правового регулювання транзакцій з використанням технології блокчейн у ЄС. Поняття «смарт контракту» і місце смарт контрактів у договірному праві.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно з розкладом)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Поняття електронної комерції і особливості її правового регулювання.				
		Тема 1. Електронна комерція як особлива сфера обміну товарами (роботами послугами). Джерела регулювання електронної комерції.	20	4	2	14
		Тема 2. Правовий статус суб'єктів електронної комерції.	14	2	2	10
		<i>Разом</i>	<i>34</i>	<i>6</i>	<i>4</i>	<i>24</i>
		Модуль 2. Договори у сфері електронної комерції.				
		Тема 1. Поняття і види договорів у сфері електронної комерції. Особливості укладення договорів у сфері	14	2	2	10

		електронної комерції				
		Тема 2. Електронна форма представлення інформації	20	2	4	14
		<i>Разом</i>	<i>34</i>	<i>4</i>	<i>6</i>	<i>24</i>
		Модуль 3. Особливості правового регулювання відносин між суб'єктами електронної комерції у різних сферах.				
		Тема 1. Відносини, що виникають між користувачами і оператором онлайн платформи.	12	2	2	8
		Тема 2. Договори щодо надання цифрового контенту і цифрових послуг	12	2	2	8
		Тема 3. Захист персональних даних суб'єктів електронної комерції.	18	4	4	10
		Тема 4. Блокчейн технології як середовище здійснення транзакцій	10	2	2	6
		<i>Разом</i>	<i>52</i>	<i>10</i>	<i>10</i>	<i>32</i>
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно з розкладом)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Поняття електронної комерції і особливості її правового регулювання.				
		Тема 1. Електронна комерція як особлива сфера обміну товарами (роботами послугами). Джерела регулювання електронної комерції.	20	2	2	16
		Тема 2. Правовий статус суб'єктів електронної комерції.	14	-	-	14
		<i>Разом</i>	<i>34</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>30</i>
		Модуль 2. Договори у сфері електронної комерції.				
		Тема 1. Поняття і види договорів у сфері електронної комерції. Особливості укладення договорів у сфері електронної комерції	14	-	-	14
		Тема 2. Електронна форма представлення інформації	20	2	2	16
		<i>Разом</i>	<i>34</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>30</i>
		Модуль 3.				

		Особливості правового регулювання відносин між суб'єктами електронної комерції у різних сферах.				
		Тема 1. Відносини, що виникають між користувачами і оператором онлайн платформи.	17	2	-	15
		Тема 2. Укладення і виконання договорів щодо цифрового контенту і цифрових послуг	15	-	-	15
		Тема 3. Захист персональних даних суб'єктів електронної комерції.	10	-	-	10
		Тема 4. Блокчейн технології як середовище здійснення транзакцій	10	-	-	10
		<i>Разом</i>	<i>52</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>50</i>
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. *Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Legal aspects of the e-commerce / Правові аспекти електронної комерції» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення

практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів підсумковому контролю у формі заліку:

Поточний контроль							Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3		Самостійна робота студентів	
п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 20	max 10	max 15	max 10	max 15	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.

Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.

Диференційований залік	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою.
зараховано		

		3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конвенция Организации Объединенных Наций об использовании электронных сообщений в международных договорах (Нью-Йорк, 2005). URL: http://www.uncitral.org/pdf/russian/texts/electcom/06-57454_Ebook.pdf
2. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
3. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>
4. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015 р. № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>
5. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 р. № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
6. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>
7. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
8. Типовой закон ЮНСИТРАЛ об электронной торговле (1996). URL: https://www.uncitral.org/pdf/russian/texts/electcom/05-89452_Ebook.pdf
9. Типовой закон ЮНСИТРАЛ об электронных подписях (2001). URL: <https://www.uncitral.org/pdf/russian/texts/electcom/ml-elecsig-r.pdf>
10. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

11. Directive (EU) 2018/843 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2018 on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing, and amending Directives 2009/138/EC and 2013/36/EU. OJ L 156. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018L0843>

12. Directive (EU) 2019/770 of the European Parliament and of the Council of 20 May 2019 on certain aspects concerning contracts for the supply of digital content and digital services. [2019] OJ L 136. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32019L0770>

13. Directive 2000/31/EC of the European Parliament and of the Council of 8 June 2000 on certain legal aspects of information society services, in particular electronic commerce, in the Internal Market ('Directive on electronic commerce'). *Official Journal of the European Union*. L 178, 17.7.2000, p. 1–16. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32000L0031>

14. Directive 2011/83/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011 on consumer rights, amending Council Directive 93/13/EEC and Directive 1999/44/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directive 85/577/EEC and Directive 97/7/EC of the European Parliament and of the Council Text with EEA relevance. *Official Journal of the European Union*. L 304/64, 22.11.2011, 64–88. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32011L0083>

15. Judgement of 12 July 2011, *L'Oréal SA and Others v eBay International AG and Others*, C-324/09, ECLI:EU:C:2011:474. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62009CJ0324>

16. Judgement of 16 February 2012, *Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM) v Netlog NV*, C-360/10, ECLI:EU:C:2012:85. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62010CJ0360>

17. Judgement of 19 December 2019, *Airbnb Ireland*, C-390/18, EU:C:2019:1112. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62018CJ0390>

18. Judgement of 2 December 2010, *Ker-Optika bt v ÁNTSZ Dél-dunántúli Regionális Intézete*, C-108/09, ECLI:EU:C:2010:725. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62009CJ0108>

19. Judgement of 20 December 2017, *Uber Systems Spain SL*, C-434/15, EU:C:2017:981. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62015CJ0434>

20. Judgement of 23 March 2010, *Google France SARL and Google Inc. v Louis Vuitton Malletier SA*, Case C-236/08, ECLI:EU:C:2010:159. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62008CJ0236>

21. Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on a Single Market for Digital Services (Digital Services Act) and amending Directive 2000/31/EC COM/2020/825 final. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=COM:2020:825:FIN>

22. Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on Markets in Crypto-assets, and amending Directive (EU) 2019/1937 COM/2020/593 final. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020PC0593>

23. Regulation (EU) No 910/2014 of the European Parliament and of the Council of 23 July 2014 on electronic identification and trust services for electronic transactions in the internal market and repealing Directive 1999/93/EC. URL: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2014.257.01.0073.01.ENG

24. Regulation 2019/1150 on promoting fairness and transparency for business users of online intermediation services. *Official Journal of the European Union*. L 186, 11.07.2019, pp. 57–80. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32019R1150>

25. Regulation of the European Parliament and of the Council (EU) 2016/679 of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation). [2016] OJ L 119. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>

Основна література

1. Beale H. (ed.). Cases, materials and text on contract law (Hart, 2019).
2. Christian von Bar (ed). Principles, definitions and model rules of European private law. Draft Common Frame of Reference (DCFR). Sellier European Law Publ. 2009.
3. Mik E. Smart Contracts: Terminology, Technical Limitations and Real World Complexity (2017) 1. URL: <https://ssrn.com/abstract=3038406> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3038406>
4. Sasso L. Certain comparative notes on electronic contract formation *Право. Журнал Высшей школы экономики*. 2016. Vol. 17. No. 1. С. 204–219.
5. Summary of the Discussion and Conclusions JOINT UNCITRAL/UNIDROIT WORKSHOP Rome, Seat UNIDROIT 6 and 7 May 2019. URL: <https://www.unidroit.org/english/news/2019/190506-unidroit-uncitral-workshop/conclusions-e.pdf>
6. Савельев А.И. Электронная коммерция в России и за рубежом: правовое регулирование. Москва: Статут, 2014. 543 с.
7. Цивільний кодекс України: наук.-практ. коментар. Т. 2: Об'єкти. Правочини. Представництво. Строки та терміни. Позовна давність. Особисті немайнові права фізичної особи. / за ред. І.В. Спасибо-Фатеевої. Харків: «ЕКУС», 2021.

Додаткова література

1. Dudenko, T., Filatova, N., Khodyko I. UNCITRAL approaches to regulate electronic contracting. Are they still applicable? Based on Ukrainian and

other CIS countries' experience. *Journal of Advanced Research in Law and Economics*. 2019. Vol. 10. Iss. 8. P. 2317–2326.

2. Filatova N. Smart contracts from the contract law perspective: Outlining new regulative strategies. *International Journal of Law and Information Technology*. 2020. Vol. 28. Iss. 3. P. 217–242.

3. Filatova-Bilous, N. (2021). Once again platform liability: on the edge of the 'Uber' and 'Airbnb' cases. *Internet Policy Review*. 10(2). DOI: <https://doi.org/10.14763/2021.2.1559>

4. Gillies, Lorna E. Electronic commerce and international private law: A study of electronic consumer contracts. Abingdon, Oxford, 2016. 286 p.

5. Greenwood, Daniel F.; Campbell, Ray A. Electronic Commerce Legislation: From Written on Paper and Signed in Ink to Electronic Records and Online Authentication. *Business Lawyer (ABA)* 53.1 (1997): 307–340.

6. Kuner, Christopher; Meidbrodt, Anja. Written Signature Requirements and Electronic Authentication: A Comparative Perspective. *EDI Law Review*. 6. Issues 2 and 3 (1999): 143–154.

7. Mootz, Francis Joseph, After the Battle of the Forms: Commercial Contracting in the Electronic Age. I/S: A Journal of Law and Policy for the Information Society, Vol. 4, p. 271, 2008; UNLV William S. Boyd School of Law Legal Studies Research Paper No. 08–33. URL: <http://ssrn.com/abstract=981288>

8. Raymond T. Nimmer, The Legal Landscape of E-commerce: Redefining Contract Law in an Information Era (April 2007). *Journal of Contract Law*. 2007. Vol. 23. URL: <http://www.ipinfoblog.com/jocl314.pdf>

9. Sørensen, M. J. (2018). Intermediary Platforms – The Contractual Legal Framework. *Nordic Journal of Commercial Law*. 2018(1), 62–90. URL: <https://doi.org/10.5278/ojs.njcl.v0i1.2485>

10. Usha R. Rodrigues. 'Law and the Blockchain' (2019) 104. *Iowa L. Rev.* 679.

11. Патачиц, Н. О., Філатова-Білоус, Н. Ю. (2021). Перспективи визначення правового режиму криптовалюти у вітчизняному цивільному

законодавстві з урахуванням досвіду зарубіжних країн. *Форум права*. № 67(2). С. 62–77.

12. Філатова Н. Ю., Логойко О. О. Порівняльний аналіз особливостей укладення електронних договорів в Україні і Німеччині: правові аспекти. *Правова держава*. 2020. Вип. 38. С. 92–100.

13. Філатова-Білоус, Н. Ю. Теорія пропертизації даних: критичний аналіз із погляду доктрини права власності. *Право України*. 2021. № 5. С. 85–102.

Інтернет-ресурси

1. Сайт наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – <http://library.nlu.edu.ua/>
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua/>
3. Сайт ЮНСІТРАЛ – <https://uncitral.un.org/ru>
4. Сайт Постійного представництва України при ООН – <https://ukraineun.org/>
5. Офіційна сторінка Європейського Союзу – <http://europa.eu>
6. Єдиний державний реєстр судових рішень – <http://reyestr.court.gov.ua>
7. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України – <https://ccu.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри цивільного права № 1. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/224-tsyvilne-pravo-ukrainy-2-chastyna.html>